

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 98/2021-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Okresní hospodárske komory Hodonín, Svatoborská 591, Kyjov, Česká republika, zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 17/2013 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2020 doručená ústavná sťažnosť Okresní hospodárske komory Hodonín, Svatoborská 591, Kyjov, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 18. februára 2021, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cb/17/2013 (ďalej len „namietané konanie“).

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka uvádza, že je sporovou stranou namietaného konania vedeného pred okresným súdom, ktoré podľa jej vyjadrenia ani po viac ako siedmich rokoch od podania žaloby nie je právoplatne skončené, keďže dosiaľ nebolo rozhodnuté o trovách konania.

3. Sťažovateľka ďalej uvádza, že na účel uplatnenia ochrany svojich práv využila aj právny prostriedok poskytovaný jej právnou úpravou, a to sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú podpredsedovi Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) ako odvolaciemu súdu, ktorý ju vyhodnotil ako dôvodnú a ospravedlnil sa sťažovateľke za vzniknuté prieťahy.

4. Sťažovateľka, prezentujúc podrobný chronologický prehľad procesných úkonov namietaného konania, poukazuje na to, že jej síce bol 5. augusta 2020 doručený rozsudok krajského súdu z 30. apríla 2020, ktorým bol potvrdený prvostupňový rozsudok okresného

súdu z 20. septembra 2018, avšak dosiaľ nerozhodol okresný súd o trovách konania, v dôsledku čoho podľa sťažovateľky nie je namietané konanie ukončené.

5. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v jej veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jej práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikázal okresnému súdu konať vo veci sťažovateľky bez zbytočných prietahov a priznal jej tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 6000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a tiež jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní.

11. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 245/2019).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012, III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 245/2019). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08, III. ÚS 154/2018, II. ÚS 245/2019) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje

ochrana len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

13. Samotná sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ústavný súd oboznamuje, že meritórna otázka jej právnej veci bola právoplatne rozhodnutá ešte pred podaním tejto ústavnej sťažnosti, a to vydaním potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu z 30. apríla 2020. Ústavný súd je tak toho názoru, že si okresný súd z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci prvostupňového konania splnil vydaním meritórneho rozhodnutia, ktoré sa stalo právoplatným. Sťažovateľka, ktorá sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému konaniu okresného súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019). Na tejto skutočnosti nič nemení ani argumentácia sťažovateľky, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o trovách namietaného konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosti, ktoré zistil na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu. Prvostupňovým rozsudkom okresného súdu z 30. apríla 2020 bola žaloba sťažovateľky zamietnutá a náhrada trov konania v 100 % rozsahu priznaná žalovanému. Druhostupňovým rozsudkom krajský súd rozhodol tak, že napadnutý prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil, náhradu trov konania však žalovanému nepriznal. Sťažovateľka napadla 2. októbra 2020 druhostupňový rozsudok krajského súdu dovolaním, pričom okresný súd ju 15. októbra 2020 vyzval k úhrade súdneho poplatku za podané dovolanie. Keďže na základe údajov súdneho registra bolo zistené, že predmetný súdny poplatok zaplatený nebol, okresný súd uznesením z 27. novembra 2020 toto konanie zastavil. Sťažovateľka napadla uvedené uznesenie sťažnosťou, pričom okresný súd zistil, že zaplatená platba súdneho poplatku sa vrátila sťažovateľke ako „nespárovaná“. Podľa vyjadrenia okresného súdu bude potrebné rozhodnúť o podanej sťažnosti, ktorej ak bude vyhovené, bude okresný súd pokračovať v úkonoch pred predložením spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pokiaľ jej vyhovené nebude, rozhodne okresný súd následne aj o trovách namietaného konania. Okresný súd zároveň upozornil, že síce bola priznaná náhrada trov konania žalovanému, žalovaným je však „ministerstvo“, ktoré neuhradzovalo súdny poplatok a ani nebolo zastúpené

advokátom, a teda prípadná výška trov by v zmysle spisového materiálu predstavovala 0 €. Ústavný súd je tak toho názoru, že rozhodovanie o trovách namietaného konania oddialila aj samotná sťažovateľka realizáciou svojich procesných práv, pričom za uvedených okolností oddialenie vyčíslenia trov namietaného konania nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Ďalej je tiež ústavný súd toho názoru, že za okolností, keď aj bolo rozhodnuté o priznaní nároku na náhradu trov namietaného konania v 100 % rozsahu žalovanému, avšak z obsahu spisového materiálu je zrejmé a nespochybniteľné, že vyčíslenie trov konania pre žalovaného bude predstavovať 0 €, nemožno u sťažovateľky hovoriť o pocite právnej neistoty v otázke trov namietaného konania.

14. Na základe uvedeného námietku porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní ústavný súd kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a ďalšími sťažovateľkou uplatnenými návrhmi sa už ďalej nezaoberal.

15. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu